

Patricia
Cornwell

Kalman-
kalpea

Suomentanut Ilkka Rekiaro

Helsingissä
Kustannusosakeyhtiö Otava

Sitaatin William Shakespearen teoksesta *Othello*
on suomentanut Paavo Cajander.

Englanninkielinen alkuteos:
Livid

Copyright © 2022 by Cornwell Entertainment, Inc.
This edition published by arrangement with Grand Central Publishing,
a division of Hachette Book Group, Inc., New York, New York, USA.
All rights reserved.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-47908-6

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Omistettu Stacille

Kehitä aistejasi, opettele varsinkin näkemään.
Oivalla, että kaikki liittyy kaikkeen.

Leonardo da Vinci (1452–1519)

1. luku

KUN APRIL TUPELO oli virunut Atlantissa helleaallon aikaan kolme päivää, omaiset eivät enää tunnistaneet häntä.

Poliisit kutsuvat sellaista ruumista kellujaksi. Entinen missi oli nyt vihreäksi marmoroitunut ja mätänemiskausista turvonnut. Ihon uloin kerros, orvaskesi, oli irronnut kuin käärmeen luoma nahka, eikä pitkistä vaaleista hiuksista ollut mitään jäljellä. Poissa olivat myös silmät, korvat, huulet ja muut pienet ruumiinosat. Täpötäyden oikeussalin näytöllä esitetyt kuvat toivat mieleen elokuvan *Tappajahai*.

En ollut virassa Virginiassa, kun Aprilin ruumis ajautui Wallopsinsaaren rantaan 21 kuukautta sitten. En mennyt löytöpaikalle enkä suorittanut ruumiinavausta. Sen tehnyt oikeuslääkäri ei ole enää keskuudessamme selittelemässä törkeitä virheitään. Kun minä tulin mukaan tapauksen käsittelyyn, April Tupelon sulhanen oli jo saanut syytteen ensimmäisen asteen murhasta ja ruumiin silpomisesta.

Mies odotti eristyssellissä oikeudenkäyntiä. Anomus vapaudesta takuita vastaan oikeudenkäyntiä odottaessa oli eväty. Tapauksesta oli uutisoitu ulkomailla asti. Syyttäjä oli kuin luun löytänyt koira. Oli yhdentekevää, mitä minä sanoin.

”Korostan vielä, kuinka syvästi pahoittelen, että joudun näyttämään näitä ahdistavia kuvia.” Alexandrian yleinen

syöttäjä Bose Flagler jatkaa korukielistä esitystään, ja jos minä olisin hoitanut tätä tapausta alusta alkaen, emme nyt istuisi tässä oikeussalissa. "Tällaisten kuvien näkeminen voi haavoittaa sielua ja psyykeä, eikö totta?"

"En tiedä, mikä varsinainen kysymyksenne on", minä vastaan.

Flagler siirtyy taas todistajanaition eteen peittääkseen valamiehistön parhaansa mukaan minun näkyvistäni. Hän on koreografian virtuoosi ja harkitsee kaikki liikkeensä eikä koskaan astu kauas oikeudenkäyntiä kuvaavien televisio-kameroiden edestä.

"Meidän täytyy kaihtamatta katsoa niitä, vaikka kuinka tekisi pahaa. Ettekö olekin samaa mieltä? Että olemme April Tupelolle velkaa sen, että katsomme, mitä kaikkea hänelle tehtiin hänen hyvin lyhyen elämänsä lopussa?" Flagler astelee hitaasti edestakaisin minun edessäni. "Eikö se vain olekin meidän moraalinen velvollisuutemme?"

Hänen teittelynsä on kaikkea muuta kuin kunnioitettavaa. Hän vähättelee minua hupsuksi nojatuolietsiväksi, joka toimii hormonien ja intuition ohjaamana. Olen ollut todistajana hänen oikeudenkäynneissään useaan kertaan sen jälkeen, kun minut nimitettiin viime vuonna Virginian johtavaksi oikeuslääkäriksi. Hän on aina ollut mielistelevän kohtelias, ajoittain jopa flirttaileva. Ennen tätä tapausta hän ei pitänyt minua vihollisenaan.

"Mitä te varsinaisesti kysytte?" Pyydän uudelleen täsmennystä ja näen, että valamiehet pitävät häntä kiehtovana.

Niin käy aina. Älykäs, karismaattinen 34-vuotias poikamies Flagler tuo mieleen Michelangelon veistämän Daavidin tai Giuliano de' Medicin. Tosin säädyllyisesti pukeutuneen, säädyllyisesti ja kalliisti. Hän vie toisen käden taskuun ja vetää siitä pienen kaukosäätimen, jolla hän ohjaa katselemaamme irtokasta diaesitystä.

"Pahoittelen teille kaikille sitä, että näitä järkyttäviä ku-

via on tarpeen näyttää”, Flagler sanoo vilpillisesti ruumiin-avauskuvien täyttäessä näytön elävissä väreissä.

Hän napsauttelee näytölle kuvan toisensa jälkeen. Niissä uhri makaa vatsallaan pöydällä Norfolk in ruumishuoneella. Selän ja pakaroiden lähikuvissa näkyy neljä pitkää ja syvää lähekkäistä haavaa, jotka ammottavat punamustina.

”Eikö niin, että olette nähnyt nämä kuvat ennenkin?” Flagler kysyy minulta.

”Ne ja paljon muita.”

”Ja niissä on uhrin mädäntynyt ruumis ja selän haavat, jotka syytetty viilsi yrittäessään paloitella hänet kalojen syötiksi –”

”Vastalause!”

”Mikä on syynä tällä kertaa, herra Gallo?” kysyy tuomari Annie Chilton, joka istuu mustalla nahkatuolilla osavaltion ja liittovaltion lippujen välissä, takanaan seinällä pronssiin valettu Virginian vaakuna.

”Kuvat ovat lietsovia ja johdattelevia. Rouva tuomari, syyttäjä esiintyy itse todistajana! Jälleen!”

”Vastalause hylätty. Jälleen. Herra Flagler, olkaa hyvä ja muotoilkaa kysymyksenne toisin. Jatkakaamme.”

Annie on hieman yli viidenkymmenen. Hänellä on vangitsevat kasvot ja lyhyt tumma tukka. Hän on pitkä ja hintelä, pikemminkin komea kuin sievä. Sen perusteella, miten hän minua tänä iltapäivänä kohtelee, ei ikinä arvaisi, että tutustuimme jo oikeustieteellisessä Georgetownissa. Tai että olimme siihen aikaan kämppikset tai että hän viime vuonna kannusti minua palaamaan Virginiaan.

Itse asiassa hän oli ratkaiseva tekijä, sillä hän painosti kuvernööri Roxane Darea nimittämään minut. Kaikki oli hyvin viime kuuhun asti, jolloin Annie alkoi karttaa minua ilman selvää syytä.

”Kiitos, rouva tuomari. Yritän uudestaan eri sanoin”, Flagler virkkoo miellyttävällä baritonillaan, kun ympäril-

tämme kuuluu vihaista mutinaa ja nyyhkäisyjä. "Kuvissa näkyvät vakavan väkivallan jäljet ovat syntyneet *post mortem*. Toisin sanoen kuoleman jälkeen, eikö niin?"

"Pitää paikkansa", minä vastaan.

"Ja tällaiseltako April Tupelo näytti lauantaiaamuna 17. lokakuuta 2020 oltuaan kolme päivää meressä?" hän kysyy, ja taas ympäriltämme kuuluu tyrmistyneitä äännähdyksiä.

"Näissä kuvissa ruumis on puhdistettu, kuten näette", minä vastaan. "Ja mätäneminen jatkuu nopeasti. Hän ei niin ollen näytä täsmälleen samanlaiselta kuin löytöhetkellä –"

"Oletteko samaa mieltä siitä, että suurin osa siitä, mitä normaalisti työssänne kohtaatte, olisi maallikolle traumaattista?"

"En taaskaan tiedä, mitä te..."

"Ajan takaa sitä, että te olette tottunut tällaisiin painajaisiin. Nämä kammottavat kuvat, joita olemme katselleet siitä lähtien, kun astuitte todistajanahtioon, ovat teille arkipäivää, osa teidän leipätyötänne. Eikö niin, että juuri tällaisesta teille palkka maksetaan?"

"En usko, että niihin tottuu kos–"

"Ruumiita ruumiiden perään. Taas yksi uusi raato leikelävänä. Päivästä toiseen, eikä loppua tule, jos rehellisiä ollaan. Nostakaamme kissa pöydälle. Kuolema on hemmetin rumaa katseltavaa. Siinä ei ole mitään kaunista. Miten se lastenloru menikään? *Madot sisään ryömiivät, madot ulos luikerovat...?*"

"Vastalause!" Sal Gallo on noussut seisomaan.

"Tai jotain sinne päin, eikö niin?" Flagler jatkaa samaa rataa, leimaa minut epäsosiaaliseksi ja sairaalloisen oma-laatuiseksi antamatta minulle kunnon suunvuoroa. "Ymmärrän kyllä, ettei teille makseta *empatian* osoittamisesta –"

"Rouva tuomari, toistan vastalauseeni siitä, että syyttäjä ahdistelee todistajaa!" Gallon kasvot punoittavat. Hänellä on sininen poimukreppipuku ja hänen rusettinsa on vi-

nossa. "Hän yrittää paasaamisellaan ja ahdistelullaan kääntää valamiehistön todistajaa vastaan."

"Vastalause hylätty."

"Haluaisin toistuvat vastalauseeni pöytäkirjaan."

"Ne merkitään."

"Pyydän uudelleen, että oikeudenkäynti julistetaan rauenneeksi." Gallo istuu tympääntyneenä.

"Pyyntö hylätty."

* * *

ON SELVÄÄ, MITÄ Bose Flagler yrittää. Hän on suunnitellut strategiansa ovelasti ja huolellisesti alusta saakka. Hänen tavoitteenaan on saada minut antamaan itsestäni mahdollisimman huono kuva valamiehistölle. Siksi hän on jättänyt minut viimeiseksi todistajakseen.

Hän on kutsunut minut todistamaan vain yhdestä syystä. Hän haluaa romuttaa maineeni. Viedä minulta uskottavuuden ja leimata minut epäluotettavaksi, jotta valamiesten mieleen jää minusta päällimmäiseksi negatiivinen vaikutelma. Flagler ei voi voittaa juttua, ellei saa valamiehiä epäilemään todistajanlausuntoani.

"Rouva tuomari?" Flagler kysyy kohteliaasti ja tyynen rauhallisesti. "Minusta on reilua, että valamiehistö saa tietää, millaisesta työstä todistaja saa palkkansa osavaltiomme johtavana oikeuslääkärinä. Tarkoitan, että mikä hänen työkuvassaan varsinaisesti edellyttää muhkeaa kuusinume-roista vuosipalkkaa, jonka veronmaksajamme kustantavat."

"Vastalause! Rouva tuomari, hän ei saa poikki!" Gallo jyrähtää. "Sitä paitsi uskon, että samat veronmaksajat kustantavat herra Flaglerinkin muhkean palkan!"

"Ei se niin muhkeaa ole", Flagler letkauttaa, ja muutama kuulija naurahtaa.

"Herra Gallo, hylkään vastalauseenne."

Täpötäydessä oikeussalissa kuuluva levoton taustahälinä voimistuu Flaglerin edelleen teilatessa pöyristyttävästi mainettani. Annie ei vielääkään käske hänen lopettaa. Olen ollut Annien oikeussalissa ennenkin enkä odota erityiskohtelua, vaikka olemmekin ystävät. Mutta hän ei suostu katsomaan minuun ja on hädin tuskin kohtelias. Jotain on vinossa – on ollut jo viikkojen ajan.

”Minäpä selitän, mitä ajan takaa”, Flagler jatkaa. ”Me haluamme tietää, mitä todistajalta odotetaan hänen valitsemassaan hyvin erikoislaatuudessa ammatissa. Josta ani harvat tietävät mitään. Tai itse asiassa haluavat tietää.”

”Rouva tuomari!” Gallon ääni alkaa nyt käheytyä. ”Syyttäjä tekee kaikkensa murentaakseen tohtori Scarpettan uskottavuuden. Se on ainoa syy, miksi hän on kutsunut tohtorin todistamaan. Syyttäjä yrittää kovasti esittää hänet valamiehistöille epäluotettavaksi, ja hän tekee niin siksi, ettei hänellä ole tyhjentävää näyttöä! Hän tietää masinoineensa noitavainon!”

”Nyt riittää”, Annie sanoo. ”Pyydän valamiehistöä sivuuttamaan puolustuksen luonnehdinnan, jonka mukaan tämä oikeudenkäynti on noitavaino. Pysytäänpä vastedes asialinjalla.” Hän katsoo tuimasti korokkeeltaan alas. ”Mikä olikaan vastalauseenne, herra Gallo?”

”Syyttäjä pitää saarnaa ja samalla toimii itse todistajana!” Gallo sanoo, eikä Flagler ole kuulevinaankaan vaan selaa muka muistiinpanojaan. ”Puhumattakaan siitä, että hän on vainonnut ja loukannut tohtori Scarpettaa lakkaamatta.” Gallo on niin vihainen, että hänen äänensä värisee. ”Ja hän keskeyttää tohtoria jatkuvasti.”

Gallo on nimekäs puolustusasianajaja. Hän on yrittänyt ritarillisesti puhua puolestani, koska lausuntoni on kerrankin hänelle hyödyllinen. Ritarillisuus on tiessään heti, kun päätelmäni eivät palvele häntä jossain toisessa oikeusjutussa.

"Vastalauseenne on kirjattu, herra Gallo." Annie ei vieläkään anna Gallolle myöten. "Herra Flagler, voitte jatkaa."

"Jos rouva tuomari voisi odottaa pikku hetken." Flagler hymyilee pahoittelevasti. "Toisin kuin todistajalla, minulla ei ole norsun muistia. Joudun katsomaan papereista, jotta en anna virheellistä tietoa."

Hän nojaa todistajanaitioon ja selaa muistiinpanojaan. Hän on tyylikäs vaniljanvalkoisessa puvussa ja sinisissä mokkanahkakengissään. Hän on niin lähellä, että haistan *verbena eau de parfümin*, jota hänelle valmistetaan tilaustyönä eräässä pariisilaisessa liikkeessä Avenue des Champs-Élysées'llä. Erotan myös vaakunan, joka on kaiverrettu hänen ylisuureen, kultaiseen sinettisormukseensa.

Hänen varakkaan virginialaisen sukunsa juuret juontuvat normannivalloituksen ajalta Englannista. Ja *Mayflowerilla* purjehtineista pyhiinvaeltajaisista ja Ellisinsaaren kautta saapuneista siirtolaisista, olen kuullut hänen kerskuvan riippuen siitä, keiden ääniä hän kalastelee. Hänellä on ollut erinomaiset lähtökohdat, kun hänelle on nuoresta pitäen pedattu lupaavaa tulevaisuutta, ja haistan sitrushedelmien tuoksahduksen hänen liikhtaessaan. Hän pitkitää kuulusteluani saadakseen olla huomion keskipisteenä, ja sen taidon hän totisesti hallitsee.

Flagler kaivaa kaukosäätimen uudelleen taskustaan. "Saanko pyytää teitä katsomaan näyttöä? Oletteko nähnyt nämä?"

"Olen", minä vastaan.

"Olkaa hyvä ja virkistäkää muistianne." Hän ohjaa huomioni kuviin, joissa näkyvä henkilö ei juuri muistuta ihmistä.

Eri puolilla salia on näytöillä kuvia April Tupelon mätänevästä ruumiista, jonka ympärillä ja päällä on meritähtiä ja taskurapuja. Voin hyvin kuvitella, miten ruumis löyhkäsi ja miten kärpäset surisivat. Tällaisia järkyttäviä asioita ei ta-

pahdu siinä suojellussa maailmassa, jossa April ja syytetty syntyivät ja varttuivat kapealla saarella Atlantin rannikolla, noin kolmensadan kilometrin päässä täältä.

Viidentoista neliökilometrin kokoisella saarella ei ole viitäkään sataa asukasta, ja sinne johtaa Virginian mantereelta vain yksi maantie. Muuten sinne pääsee ainoastaan lentäen tai vesitse. Sijainti on ihanteellinen niille, jotka saavat eläntonsa kalastuksesta ja muiden meren antimien pyynnistä tai turistien majoituksesta ja ruokapaikoista. Wallopsinsaari on syrjäisen sijaintinsa ansiosta myös oivallinen paikka avaruuskeskukselle.

Nasan keskuksessa Wallopsinsaarella on neljä laukaisualustaa ja lisää on rakenteilla. Seudulla asuvat ja siellä muualta töissä käyvät ovat tottuneet rakettien valtavaan jylinään. Raketit kohoavat Atlantin ylle taivaalle kuin ilotulitteet. Laukaisuja on niin paljon, että paikalliset eivät juuri lotkauta niille korvaansakaan.

Tavallisesti avaruuteen lähetetään Nasan ja yksityisten avaruusyhtiöiden luotaimia ja muita tieteellisiä laitteita. Usein kyse on luonnontieteellisistä tutkimuksista ja kansainväliselle avaruusasemalle eli ISS:lle vietävästä rahdista. Valokuvissa, jotka on otettu kivikkoiseen rantaan ajautuneesta April Tupelon ruumiista, erotan taustalla laukaisualustoja hieman korkeammalla merenpinnasta. Taivaanrantaan vasten piirtyy ukkosenjohdatinmastoja, vesitorneja ja mitäänsanomattoman näköisiä betonirakennuksia.

Yhdellä alustalla törröttää raketti kuin teräväkärkinen liitupuikko. Keulakartion sisällä on näkymättömissä satelliitti. Jo ennen kuin ryhdyin selvittämään Tupelon tapausta, olin varsin hyvin perillä Nasa-Wallopsissa tehtävästä työstä. Viime kuukausina olen saanut tietää lisää, myös yllättäviä yksityiskohtia. En olisi arvannut, että usein paikalliset asukkaat hoitavat noudot, kun koelaitteet palaavat mereen putoamalla.

Näitä laitteita on vaikka minkälaisia. Esimerkiksi miehistökapselin prototyyppi, jonka sisällä on törmäyskoikeista tuttuja nukkeja. Lentävä auto, jossa on automaattisesti laukeavat kellukkeet. Delfiiniä muistuttava, vedessä ja maalla liikkumaan pystyvä drone. Vakoiluun kehitetty lentävä robottilintu. Tällaisia kuriositeetteja noutavilla kippareilla ei yleensä ole hajuakaan siitä, mitä he varsinaisesti rantaan tuovat tai hinaavat. Monia ei edes kiinnosta, ja tämän oikeudenkäynnin syytetty pestattiin usein sellaisiin noutotehtäviin.

April Tupelon kuolinhetkellä 25-vuotias Gilbert Hooke operoi omistamaansa 40 jalan mittaista alusta, jonka nimi oli, kuinkas muuten, *Captain Hooke*. Hän ja April järjestivät paljon turisti- ja kalastusristeilyjä sekä muita retkiä, osin myös liittovaltion tilaamia virkaristeilyjä. Aprilin kuolinpäivänä he noutivat merestä sääpallon, joka oli käynyt 120 000 jalan eli 36 600 metrin korkeudessa.

Toimintahäiriön vuoksi sääpallo syöksyi ilmakehän läpi ja putosi Virginian rannikolla mereen myöhemmin aamupäivällä. Sääpallo saattoi välillisesti liittyä siihen, mitä saman päivän iltana tapahtui. Todistajanaitiota vastapäätä on nyt näytöllä kuva Nasan turvallisuuspalvelun virkapukuisesta agentista, joka on nuori ja erittäin hyvännäköinen.

Tämä mies ja Hooke ovat kuvassa tarttuneet pitkillä koukkupäisillä vavoilla tyhjentyneeseen, hopeanväriin palloon, jolla on mittaa useita kymmeniä metrejä. Sen aiemmin kannattelema salaperäisestä korista tulee mieleen aalloilla kellukkeiden varassa keikkuva metallinen satelliitti. Kuvan vieressä ruudulla on toinen kuva, jossa näkyy April Tupelon mätänevä ruumis kivikkoisella rannalla sotkeutuneena merileviin ja kalaverkkoon. Siellä lojuu muovipulloja, yksi haalistunut tuhtopehmuste ja muuta tyyppilistä meriroskaa.

Hooke myöntää hermostuneensa Aprilille. He kiistelivät juuri ennen kuin April kuoli. Hooke kirjoitti poliisille anta-

massaan lausunnossa Nasan agentin *kiinnittäneen Apriliin liikaa huomiota ja Aprilin nauttineen siitä ja rohkaisseen siihen*. Heidän sananvaihtonsa kiristyi illan mittaan, ja psykologisten lausuntojen ja muun näkemäni luottamuksellisen aineiston perusteella päätän heidän väliensä olleen tulehtuneet.

He riitelivät usein ja väkivaltaisesti. Vaikuttaa siltä, että Aprililla oli tapana hakea huomiota muilta miehiltä ja luoda muutenkin draamaa. Bose Flagler väittää Hooken olleen Aprilin kuoliniltana mustasukkaisen raivon vallassa. Kun Hooke ja April joivat olutta veneessä ja kinasivat hiostavana iltana, Hooke suunnitteli Flaglerin mukaan täydellistä murhaa.

Tärkein näkökohta oli ruumiin hävittäminen, Flagler selittää puhuen evankelistan äänenpainolla. Syytetyn täytyi varmistaa, ettei ruumista löydettäisi.

2. luku

”OLETTEKO NÄHNYT NÄMÄ?” Flagler kysyy minulta salin kohistessa järkytyksestä.

Hän heilauttaa oikeussalissa kättään kuin visailun juontaja tarkoittaen näytöillä olevia karkeitä kuvia.

”Kyllä”, minä vastaan.

”Antavatko nämä kuvat tarkan käsityksen April Tupelon ruumiista sillä hetkellä, kun se ajautui rantaan?”

”Kyllä, minun tietääkseni”, minä vastaan. ”En ollut läsnä, mutta olen tutkinut poliisin ja kuolinsyöntutkijoiden ottamia valokuvia ja heidän kuvaamiaan videoita.”

”Eikä hän mielestänne näytä väkivallan uhrilta?”

”Näen kuvissa merkkejä, jotka ovat tavallisia vedestä löydetyissä ruumiissa –”

”Tavallisia? Ikään kuin näissä kuvissa voisi olla mitään tavallista!”

”Vastalause! Syyttäjä väittää todistajaa vastaan!”

”Hyväksytty.”

”Olkaa hyvä ja jatkakaa”, Flagler sanoo minulle. ”Puhuitte siitä, kuinka *tavallinen* April Tupelon kuolema oli.”

”Sanoin, että yleensä ruumis kelluu mahallaan ja osin upoksissa, ja että raajat ja pää ovat vartaloa alempana.” Selitän tämän valamiehille enkä Flaglerille. ”Usein ruumiiseen on törmännyt laiva tai moottorivene.”

Matkustajat ja miehistöt eivät yleensä huomaa sitä lainkaan, minä jatkan kamalan kuvan maalailua. Tai jos huo- maavat, he eivät halua sekaantua, vaan jatkavat menoaan. He jättävät makaaberin löydön jonkun toisen murheeksi, joten tietoomme ei suinkaan aina tule taustaa, joka voisi selittää kuoleman jälkeen syntyneet vammat.

”Ymmärrettävästi saatetaan olettaa kuoleman olleen väkivaltainen, jos merieläimet ovat syöneet ruumista ja pot- kuri on sitä ruhjonut.” Tiivistän asiaa valamiehille kuin Flagler olisi näkymätön. ”Maallikon tai henkilön, joka on poissa tolaltaan, on helppo ajatella, että sellaiset kuoleman jälkeen tapahtuneet muutokset johtuvat kidutuksesta, silpo- misesta tai murhasta.”

”Eikö kuitenkin ole mielestänne mahdollista, että mur- han uhri voisi näyttää juuri tuollaiselta kuin näissä kuvissa ja videoissa oleva uhri?” Flagler viittoo taas järkyttäviin ku- viin, jotka näkyvät kirkkaina isoilla näytöillä.

”Kyllä, se on mahdollista, mutta –”

”Eikö niin, ettette te pysty pelkästään näiden kuvien pe- rusteella sanomaan, että April Tupeloa *ei* murhattu?”

”En pysty, en yhdellä vilkaisulla”, minä vastaan Flaglerin liikkeessa edelleen strategisen harkitusti.

Tällä hetkellä nenäni edessä ovat hänen tummansininen krokotiilinnahkavyönsä ja kotkaa esittävän hopeisen sol- jen timanttisilmät. Erotan hänen vaaleansinisen puuvilla- paitansa helmiäisnapit ja harmaat täplät, joissa hänen litteän vatsansa hikeä on imeytynyt kankaaseen.

”Aivan, tehan ette ollut löytöpaikalla Wallopsin- saarella. Kuten olette tehnyt hyvin selväksi. *Te... ette... ol- lut... paikalla...*”, hän venyttää astellessaan edessäni. ”On tärkeää tähdentää sitä seikkaa valamiehistölle. Asuitte Massachusettsissa ja teillä oli siellä omat kiireenne. Ette ollut edes Virginiassa etkä nähnyt April Tupelon ruumista, kun se löydettiin, eikö niin?”

"Pitää paikkansa." Alan huolestua siitä, selviäväkö tästä hengissä.

Istun kirsikkapuisessa aitiassa, jonka ovi ulottuu vyötärön korkeudelle, ja tiedän ettei minulla ole nopeaa pakotietä. Flagler jatkaa valamiehistön lietsomista. Vilkaisen vaivihkaa Pete Marinoon, joka istuu käytäväpaikalla salin etuosassa, joten hän pääsee tarvittaessa kiireesti luokseni. Hänen ahaivoituneet kasvonsa ovat ilmeettömät, kun hän tarkkailee vaivihkaa ympäristöään.

"Entä syytetty, Gilbert Hooke?" Flagler vaihtaa taktiikkaa, ja ympärilläni kuuluu pahaenteistä supatusta. "Kuinka monesti olette tavannut hänet?"

"En ole tavannut häntä", minä vastaan.

"Eikö teitä ole esitelty toisillenne?"

"Ei."

"Ettekä käynyt tapaamassa herra Hookea hänen ollessaan Norfolkkin putkassa ennen kuin hänet siirrettiin Alexandriaan?"

"En."

"Kenties olette keskustellut hänen kanssaan puhelimessa?" Flagler penää. Hänen kysymyksensä on järjetön.

"En ole. Se ei olisi normaalia tässä eikä missään muussaakaan tapauksessa."

"Kuinka niin?" Flagler pysähtyy, katsoo minua pitkään, kohauttaa hartioitaan. "Miksei se olisi normaalia?"

"Syyllisyyden tai syyttömyyden selvittäminen ei kuulu oikeuslääkärille", minä vastaan.

"Toisin sanoen olette ollut tekemisissä syytetyn kanssa ainoastaan tänä iltapäivänä tässä salissa? Sitäkö tarkoittatte?"

"Kyllä." Ymmärrän olla katsomatta puolustuksen pöytään päin.

Mutta tiedostan silti, että Gilbert Hooke istuu siellä juristiensa kanssa. Hän katsoo minua hyvin tarkkaan eikä juuri

reagoi. Hänen edessään on lehtiö ja kynä, mutta hän ei ole koskenutkaan niihin.

”Ja koska ette ole puhunut syytetyn kanssa”, Flagler jatkaa tykitystään, ”teillä ei ole realistista käsitystä siitä, millainen ihminen hän saattaa olla, eikö niin?”

”Ei ole.”

”Teillä ei ole ensi käden tietoa siitä, kykeneekö hän julmuuksiin, esimerkiksi murhaan ja silpomiseen. Ette siis voi mitenkään tietää, onko hän sellainen kylmäverinen hirviö, joksi häntä väitetään, vai kuinka?”

”Minulla ei ole ensi käden tietoa –”

”Vastalause!”

”Teilläkö ei ole esimerkiksi ensi käden tietoa siitä, onko Gilbert Hooke sairaalloisen mustasukkainen? Tai onko hän kohdellut Aprilia muissa yhteyksissä väkivaltaisesti tai henkisesti sadistisesti?”

”Vastalause!”

”Eikä teillä ole ensi käden tietoa siitä, onko hän menettänyt itsehillintänsä ja käyttäytynyt kostonhimoisesti, jos ei saa tahtoaan läpi tai ei ole huomion keskipisteenä? Etenkin juopuneena –”

”Vastalause! Kysytty ja vastattu!”

”Ajan takaa sitä, ettei teillä ole omakohtaisesti aavistustakaan siitä, millainen syytetty oikeasti on, eihän?” Flagler kysyy Annien katsellessa uskomattoman vaitonaisena.

”Ei”, minä vastaan. ”Minulla ei ole ensi käden tietoa.”

”Ettekä tiedä, onko kukaan meistä turvassa, jos valamiehistö katsoo Gilbert Hooken syyttömäksi ja hän pääsee vaapalle jalalle? Teillä ei ole siitäkään ensi käden tietoa, eihän?”

”Ei.”

”Jaaha, no oikeus näyttää pitävän syytettyä hyvin vaarallisena. Hän tuo mieleen Hannibal Lecterin –”

”Vastalause!” Gallo huutaa, enkä ole ikinä nähnyt häntä noin loukkaantuneena. ”Hyvänen aika, rouva tuomari!”

”Ei ole sattuma, että Gilbert Hookea on pidetty eristys-sellissä siitä lähtien kun hänet pidätettiin lähes kaksi vuotta sitten, eikä hänelle ole myönnetty oikeudenkäyntiin asti vapautta takuuta vastaan”, Flagler jatkaa tuomarin reagoimatta vastalauseeseen. ”On selvää, miksi hänen kuuluu pysyä telkien takana tuhoisan ja hirveän elämänsä loppuun asti...”

* * *

KAIKKI KATSOVAT GILBERT Hookeen. Hän on kalpea ja sileäleukainen, hänellä on lyhyt maantienväriäinen tukka, hänen halvan näköinen pukunsa on liian iso hänelle. Häntä voisi luulla nuoreksi asianajajaksi, ellei hänellä olisi jalassa oransseja vankilan tennareita ja kahleita ranteissa ja nilkoissa.

Hän oli täysin erinäköinen April Tupelon kuolinhetkellä lähes kaksi vuotta sitten, jolloin hän oli lihaksikas ja rusketunut. Kaikissa kuvissa, joita olen hänestä tähän mennessä oikeussalissa nähnyt, hänellä on vyöllään taktinen taisteluveitsi ja isokaliiperinen pistooli.

Niissä kuvissa hänen ylävartalonsa on paljas, hänellä on rehvakka virne kasvoilla ja yleensä oluttölkki kädessä. Näemme hänet laittamassa syöttejä vieheisiin vetouistelua varten ja fileoimassa kalaa, ja verta ja perkeitä on kaikkialla. Tai hän ampuu pistoolilla haita, jonka hän on napannut nostokoukulla, ja nauraa kuin mielipuoli, jalkojensa juurissa auringossa kiiltäviä hylsyjä. Näiden kuvien esittely kuuluu syyttäjän ovelaan, tehokkaaseen taktikointiin.

”Jälleen haluan vain muistuttaa valamiehiä siitä, miten Gilbert Hooken kohdalla pätee vanha viisaus: moni kakku päältä kaunis.” Flagler osoittaa sormella hyökkäävästi puolustuksen pöydässä istuvia kalliita asianajajia, ja levoton supina voimistuu. ”Älkää antako hänen säyseän olemuksensa hämätä!”

"Vastalause!" Gallo valittaa.

"Herra Flagler, nyt riittää", Annie viimein sanoo.

Flagler työntää kädet housuntaskuun ja pysähtyy suoraan eteeni. Tuijotan hänen sinisen silkkisolmionsa kukkakuviota ja haistan taas hänen tuoksunsa.

"Vaikka teillä olisi kuinka monta tutkintoa hienoista yliopistoista, te ette pysty perumaan kuolemaa, vai mitä?" hän kysyy minulta.

"En."

"Ette pysty palauttamaan April Tupeloa omaisille, jotka ovat hänet menettäneet. Mitä muuta vaihtoehtoa teidänlaisellanne ihmisellä siis on kuin paatua välinpitämättömäksi?"

"Ei pidä paik--"

"Itse asiassa varhaisimmat muistonne koskevat isänne sairastumista ja menehtymistä", hän sanoo. "Pahoittelen, että on välttämätöntä ottaa puheeksi niin arkaluontoinen asia. Mutta sellaisen tapahtuman on täytyntä pilata lapsuutenne --"

"Vastalause! Epäolennaista!"

"Lisäksi se vaikeutti ihmissuhteiden solmimista, yhteyttä toisiin ihmisiin. Tarkoitin eläviin --"

"Vastalause, rouva tuomari!"

"Hyväksytty. Mikä on kysymyksenne, herra Flagler?"

"Millainen syöpä hänellä olikaan?" Flagler kysyy minulta.

"Isäni kuoli krooniseen myelooiseen leukemiaan."

"Valitettavasti jouduitte jo lapsena opettelemaan, miten kovettaa itsenne emotionaalisesti luodinkestäväksi. Ja koska asuite väkivaltaisessa kaupunginosassa Miamissa, teidän oli tietenkin oltava muutenkin luodinkestävä", hän lisää, ja kuulen ympäriltäni pilkallista naurua. "Kumpikaan vanhemmistanne ei ollut syntynyt tässä maassa eikä juuri osannut englantia, eikö totta?"

"Minä jatkan vastalauseitani!" Gallo pudistaa tympään-

tyneenä päättään, ja olen vihaisempi kuin hän, mutta ei sitä minusta huomaisi.

Ottamalla puheeksi yksityiskohtia lapsuudestani ja italialaisista sukujuuristani varakas ja ylhäistä syntyperää oleva Flagler muistuttaa valamiehiä ja kaikkia muita siitä, että minä olen ulkopuolinen. Hän on kuvaillut minua sydämettömäksi naiseksi, joka on hädin tuskin amerikkalainen, ja aistin vihamielisyyden ilmassa kuin hankaussähkön.

”Sallikaa minun muotoilla kysymys uudelleen”, hän sanoo Annien seurattessa vaitonaisena sivusta. ”Eikö totta, että te aloitte huolehtia parantumattomasti sairaasta isästänne hyvin nuorena?”

”Kyllä.”

”Eikö pidäkin paikkansa, että teidän oli *opittava välttämään tunteita?*”

”Ei pidä paikkaansa.”

Hän hapuilee jälleen, selaa lehtiötään, ja katsojat lausuvat rumia kommentteja, joita en välittäisi kuulla.

”Hiljaisuus oikeussalissa!” Annie sanoo.

”Tulitte siihen tulokseen, ettei April Tupeloa murhattu, koska...?” Flagler katsoo minua. ”Unohtakaa se. Aloitan uudelleen... Katsotaanpa, olenko ymmärtänyt asian oikein. Mieliapiteenne perustuu näihin pieniin lumihiihutaletta muistuttaviin pilkkuihin, joista valamiehistö kuuli aiemmin eräältä museossa työskentelevältä todistajalta... *diatomeihin*. Käytänkö oikeaa sanaa?”

”Kyllä”, minä vastaan.

”Ja diatomit tunnetaan myös piilevinä, eli ne ovat niitä limaisia lonkeroita, joita näkee lammissa ja akvaarioissa.”

”Piileviä ei näe paljain silmin, ellei niitä ole runsaasti niin sanottuna kukintona”, minä sanon.

”Tekö siis satuitte huomaamaan pikkuriikkisiä piileviä, vaikka ne ovat näkymättömiä meille muille paitsi isona kukintona?”

"Yksittäiset yksisoluiset levät näkyvät helposti mikroskoopilla." Pidän katseeni valamiesaition yhdeksässä naisessa ja kolmessa miehessä, joista suurin osa on akateemisesti koulutettuja eläkeläisiä.

"Ja te katsoitte mikroskoopilla toivoen, että teitä onnistaisi. Vähän kuin olisitte toivonut löytävänne yllätyslajin muropaketista, eikö vain?"

"Ei. En löytänyt diatomeja sattumalta", minä vastaan. "Etsin niitä varta vasten keuhkokudoksesta, jota oli säilytetty April Tupelon ruumiinavauksessa 21 kuukautta sitten 17. lokakuuta –"

"Kuten sanoin, teillä oli aavistus ja halusitte todistaa sen oikeaksi tutkimalla ruumiinosia", Flagler sanoo. "Joita oli pidetty näin pitkään lasipurkeissa kuin säilöttyjä persikoita...?"

"Vastalause!"

"Hyväksytyt. Herra Flagler, älkää keskeyttäkö todistajaa. Meidän on saatava vauhtia tähän kuulusteluun", Annie lisää, ja kaukaa kuuluu jyrinää iltpäiväukoksen lähestyessä.

"Ruumiinavauksissa", minä jatkan, "on normaali käytäntö säilyttää elinnäytteitä ja muita biologisia kudoksia värittömässä formaldehydi- ja vesiliuoksessa nimeltä formaliini."

Sillä aikaa, kun selitän valamiehistöille hiukan ruumisluoneen aakkosia, Flagler liikehtii lakkaamatta. Joudun kääntelemään päätäni yrittäessäni katsoa hänen ohitseensa, mikä varmasti näyttää naurettavalta.

"Se on periaatteessa samaa kiinnitettä, jota hautaus-toimistoissa käytetään palsamoinnissa eikä vaikuta siihen, onko näytteessä piileviä", minä selitän. "Toisin sanoen formaliini ei olisi hävittänyt piileviä. Ongelmana on se, ettei niitä etsitty April Tupelon ruumiinavauksessa kuten olisi pitänyt."

Näkemissani pöytäkirjoissa ja kuulemissani selityksissä mikään ei viittaa siihen, että asia olisi tullut esiin. Syyinä on

varmasti se, että tohtori Bailey Carter oli menettänyt ammatillisen pätevyytensä. Lähipiirinsä mukaan 64-vuotiaalla oikeuslääkärillä oli nopeasti etenevä dementia. Hän unohdelti asioita, oikutteli ja vastusteli ehdotuksia.

April Tupelon ruumiinavauksen suorittanut ja oikeuslääketieteellistä tutkimusta johtanut Carter ei pitänyt hukkumista todennäköisenä eikä edes mahdollisena kuolinsyynä. Carter merkitsi ruumiinavauspöytäkirjaan ja kuolintodistukseen Aprilin kuolleen käsin kuristamalla. En käsitä, miten hän päätyi siihen tulokseen, ellei se ollut pelkkää arvailua. Huomattava osa Aprilin kurkun pehmytkudoksesta oli hävinnyt mätänemisen ja merieläinten jäljiltä.

Kaulan rakenteissa ei näkynyt todisteita vammoista eikä näin ollen ollut syytä olettaa hänen kuolleen kuristamalla. Niin ei todellakaan ollut tapahtunut. Hän oli saattanut saada vammoja, jotka olivat kadonneet tai joita ei ollut huomattu. Mutta kuolinsyy oli hukkuminen, eikä Bailey Carter huomannut siitä kertovia merkkejä. Hän hävitti ”vetisen, ruskean” suolensisällön etsimättä siitä diatomeja.

Jos hän olisi niitä etsinyt, hän olisi löytänyt niitä samalla tavoin kuin minä myöhemmin tutkiessani uhrin keuhkoista säilytettyjä näytteitä. Kerron tämän valamiehistölle.

”Aaltojen liike aiheuttaa mereen hukkuville usein sen”, minä jatkan, ”että uhri paitsi hengittää vettä myös nielee sitä. Etenkin jos merenkäynti on voimakas –”

Jälleen minut keskeytetään. Tällä kertaa sen tekee matroonamainen valamiehistön jäsen, joka viittaa nopeasti toisella kädellään. Hänellä on runsaasti meikkiä, kädessä isoja sormuksia, erikoiset siivekkäät silmälasit ja laventelinsiniseksi sävytetty hiukset. Minulle tulee hänestä mieleen australialainen komediahahmo Dame Edna.